
[2024-33-RE](#)

Causa 2024-33-RE

(Campos Arauz c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 225-2024. Recurs d'empara

Aute del 12 de juliol del 2024

BOPA núm. 83, del 24 de juliol del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 27 de juny del 2024, pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu nom i interès propis, mitjançant el qual interposa un recurs de súplica contra l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de juny del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-33-RE;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2 i 98 c);

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment els articles 38 i 89.2;

Vist l'aute esmentat del Tribunal Constitucional del 17 de juny del 2024;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Joan Manel Abril Campoy;

1. Antecedents processals

1.1. El Sr. Emili Campos Arauz va interposar una demanda en reclamació de quantitat pel judici verbal abreujat contra la batlle, Sra. Laura Solanes Colell, i, contra els magistrats, Srs. Vincent Anière, Carles Cruz Moratones i Alexandra Cornella Solà.

Fonamentava la seva demanda en el fet que en una causa determinada es va condemnar a una entitat bancària a pagar als clients que ell defensava com a advocat les costes processals de la primera i de la segona instància. No obstant això, la batlle ara demandada va ordenar que es transferís l'import consignat a una altra Batllia que el va reclamar per eixugar un deute dels clients esmentats. Posteriorment, es va acordar l'arxivament definitiu de les actuacions. Decisió que va ser confirmada per la Sala Civil, amb la composició dels magistrats demandats.

Aquesta actuació va impedir que el recurrent percebés els seus honoraris com a lletrat, motiu pel qual considera que la seva responsabilitat civil ha de ser requerida.

1.2. El 20 de febrer del 2024, la Secció Civil 6 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual decidia no admetre a tràmit aquesta demanda, atès que no concorria el dol en les actuacions descrites.

1.3. El recurrent va presentar un recurs d'apel·lació contra aquesta resolució, i, el 9 de maig del 2024, la Sala Civil va dictar un aute que desestimava aquest recurs d'apel·lació.

1.4. El 27 de maig del 2024, el Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu nom i interès propis, va interposar un recurs d'empara contra l'aute del 9 de maig del 2024, dictat per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a la jurisdicció, en els seus vessants dels drets a un procés degut, a la defensa, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un tribunal imparcial predeterminat per la llei, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.5. El 17 de juny del 2024, el Tribunal Constitucional va dictar un aute mitjançant el qual inadmetia a tràmit aquest recurs per la seva falta manifesta de contingut constitucional.

2. Arguments del recurrent

- El recurrent entén que l'aute d'aquest Tribunal Constitucional del 17 de juny del 2024 inadmet a tràmit el seu recurs d'empara amb una argumentació jurídica i fàctica molt parca, que ni de lluny arriba a donar resposta a les 27 pàgines del seu escrit de manera que, segons el seu parer, aquesta resolució incorre en incongruència omissiva.

- Exposa que la motivació de l'aute impugnat vulnera els drets a un tribunal imparcial, a la defensa, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10.1 de la Constitució, ja que ha refusat jutjar les pretensions plantejades de rellevància constitucional.

- Assenyala que la Batllia, els magistrats de la Sala Civil i ara, per extensió, els membres d'aquest Tribunal Constitucional -"Aquest Alt Tribunal ha fet el mateix jugant al joc de les confusions"-, moguts per criteris subjectius, personals i corporatius, no han emparat els seus legítims drets constitucionals i l'han privat d'obtenir una decisió sobre el fons i del dret a un jutge imparcial.

- Exposa que la imparcialitat dels membres dels tribunals, inclòs aquest Tribunal Constitucional, ha de ser real i efectiva, i, quan el Tribunal es nega a resoldre el fons conculca els drets a un tribunal imparcial, a un procés degut i a obtenir una decisió fonamentada en Dret. A més, afirma que la Sala Civil i el Tribunal Constitucional han incorregut en una manca d'imparcialitat.

- Finalment, indica que no efectua més al·legacions, perquè en 27 anys d'exercici professional mai s'ha aconseguit que es reconsideri una resolució en un recurs de súplica.

- Per acabar, demana a aquest Tribunal Constitucional que admeti aquest recurs de súplica, que reformi l'aute d'inadmissió a tràmit del 17 de juny del 2024, i que en el seu dia estimi l'empara sol·licitada.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional s'ha pronunciat en reiterades ocasions sobre la naturalesa i la funció del recurs de súplica (veg. p. ex. les causes 2012-29-RE, 2013-24-RE, 2014-38-RE, 2016-11-RE, 2016-59-RE, 2018-3-RE, 2018-7-RE, 2018-19-RE, 2020-6-RE, 2020-40-RE, 2020-44-RE, 2022-51-RE, 2022-52-RE, 2022-53-RE, 2022-59-RE, 2022-61-RE, 2023-40-RE, 2023-50-RE, 2023-58-RE, 2023-61 i 64-RE, 2023-70-RE, 2023-72-RE, 2023-73 i 74-RE, 2023-78-RE, 2023-81-RE, i més recentment, 2024-13-RE, 2024-14-RE, 2024-16-RE i 2024-18-RE).

3.2. D'acord amb la jurisprudència constant del Tribunal Constitucional, l'acceptació d'un recurs de súplica està condicionada per la presentació, per part del recurrent, d'elements de fet o de dret que no hagin pogut ser tinguts en compte en la decisió constitucional impugnada.

3.3. Esdevindria suficient amb contrastar la finalitat del recurs de súplica i el contingut del recurs interposat per refusar aquest darrer, ja que no s'aporta cap element de fet o de dret que no hagi pogut ser pres en consideració en l'aute d'inadmissió a tràmit dictat per aquest Tribunal.

No obstant això, malgrat els retrets del recurrent que atribueixen a aquest Tribunal no ser imparcial i negar-se a analitzar el fons de l'afer o que "*juga a les confusions*" i que per motius subjectius, personals i corporatius no s'endinsa en el fons de l'afer, cal recordar al recurrent que, de conformitat amb els cànons de constitucionalitat establerts i amb la funció del Tribunal, que no es pot concebre com a una darrera instància, el seu recurs d'empara es trobava mancat, manifestament, de contingut constitucional.

3.4. En primer terme, el recurrent addueix en súplica que l'aute d'inadmissió a tràmit d'aquest Tribunal Constitucional no dona resposta a les 27 pàgines de recurs d'empara i que, per tant, incorre en incongruència omissiva.

El recurrent sembla obviar que, de conformitat amb el cànon de constitucionalitat relatiu al deure de motivació, explicitat en reiterades resolucions per part d'aquest Tribunal, el deure de congruència i de motivació no exigeix donar resposta a totes les al·legacions i arguments exposats en el recurs, sinó solament a les pretensions que s'hi contenen.

Des d'aquesta òptica, l'aute d'inadmissió a tràmit d'aquest Tribunal, en primer terme, examina (fonament 3.3.) el motiu del recurs d'empara relatiu a la pretesa vulneració de l'article 10 de la Constitució, en el seu vessant del dret a un tribunal imparcial.

Al respecte, es va argumentar la manifesta carència de contingut constitucional d'aquesta eventual infracció, ja que no existia cap incongruència omissiva, atès que el recurrent no recusava a la batlle, sinó que només es limitava a convidar-la a inhibir-se del coneixement de la causa. En aquest sentit, vam exposar:

"Esdevé suficient amb la lectura del recurs d'apel·lació contra l'aute de la Batllia que inadmet a tràmit la demanda i l'aute de la Sala Civil, ara recorreguts en empara, per constatar que la infracció del dret a un tribunal imparcial per l'actuació de la batlle, Sra. Sònia Tumi Sánchez, no es conté com a motiu de recurs, de manera que, precisament, en seu de congruència, aquest motiu no podia ser acollit.

Per tant, cap retret d'incongruència omissiva es pot efectuar a la Sala Civil, ni cap infracció del dret a un tribunal imparcial es pot aduir. És més, des d'aquesta darrera òptica, el recurrent exposa que aquesta batlle incidia en diversos supòsits d'abstenció continguts en l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia i que, per això, se la va convidar a inhibir-se, però no consta que fos recusada.

Pel que fa a aquesta qüestió, ens podem remetre al nostre aute del 15 de març del 2024 -causa 2024-12-RE- en què es va argumentar:

"3.3. Aquest recurs d'empara presenta dos motius clarament delimitats. El primer dels motius addueix una eventual vulneració del dret a la jurisdicció -article 10 de la Constitució- en el seu vessant del dret a un tribunal imparcial predeterminat per la llei. La part recurrent entén que la magistrada a la qual va convidar a inhibir-se de formar part de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia era coneixedora de l'acció judicial interposada contra ella en el marc d'una altra causa. I al·lega que la manca d'imparcialitat està acreditada pel pronunciament mateix de l'aute de la Sala Civil que ara és objecte d'aquest recurs d'empara.

Aquest motiu d'empara no pot ser admès a tràmit perquè manca manifestament de contingut constitucional. Així, la part recurrent mateixa exposa, i també ho fa la Sala Civil, que la part recurrent no va formular recusació contra la magistrada, sinó que només la va convidar a abstenir-se, perquè, segons el seu criteri, concorrien causes d'abstenció de l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia.

La Sala Civil delimita perfectament l'abstenció, com a decisió del titular o de l'integrant d'un tribunal, de no conèixer una causa perquè considera que existeix algun motiu dels previstos a l'article 73 de la Llei qualificada de la Justícia que pot comprometre la seva imparcialitat, de la recusació, com a petició exercida per les parts o pels seus lletrats per tal que un batlle o un magistrat sigui apartat del coneixement d'una causa amb invocació i acreditació del motiu que justifica la seva manca d'imparcialitat.

Assenyala que la part recurrent no va exercitar la pretensió de recusació, de manera que davant l'absència d'abstenció per part de la magistrada, no es pot alterar la composició del tribunal predeterminat per la llei".

3.5. Respecte de les infraccions denunciades, consistents en la vulneració dels drets a la defensa i a obtenir una decisió fonamentada en Dret, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i a un judici equitable, establert a l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, també aquestes van ser objecte d'anàlisi en l'aute ara impugnat i van rebre una resposta motivada que conclouia a la manca manifesta de contingut constitucional.

Així, es va argumentar -fonament de dret 3.5- que "aquest Tribunal Constitucional ja va tenir ocasió de pronunciar-se en l'aute del 15 de març del 2024 -causa 2024-12-RE- anteriorment citat, i va concloure que el motiu no presentava el necessari contingut constitucional per ser admès a tràmit:

"I l'aute de la Sala Civil impugnat del 8 de febrer del 2024, parteix de la lletra de l'article 76 de la Llei qualificada de la Justícia quan preveu la responsabilitat civil dels batlles i dels magistrats en l'exercici de les seves funcions. I entén que l'acció directa només resulta possible quan l'actuació del jutge és dolosa, mentre que en els altres casos l'acció de responsabilitat de l'Estat, establerta a l'article 10 de la Llei qualificada de la Justícia, és procedent.

Ara bé, la Sala Civil constata que l'element del dol es troba absent en el relat fàctic de la part recurrent, atès que la intencionalitat no es pot inferir de les circumstàncies concurrents, i, per tant, confirma l'aute de la primera instància.

En definitiva, com es pot observar, la jurisdicció ordinària inadmet a tràmit la demanda d'acord amb l'article 9.2 de la Llei qualificada de la Justícia -d'aquí que no obste que no sigui un dels quatre supòsits taxats de l'article 131.3 del Codi de procediment civil- i segons la interpretació que realitza de l'acció directa segons ressurt dels articles 76 i 10 de la Llei qualificada de la Justícia.

I aquesta selecció i interpretació del dret efectuada per la Sala Civil no mereix ser titllada de peregrina, d'arbitrària o de no ajustada a Dret, sinó que es mostra en tot punt lògica, raonable i conforme amb l'ordenament jurídic, per la qual cosa aquest motiu presenta també una manca manifesta de contingut constitucional".

I aquesta mateixa conclusió s'ha de mantenir en aquest recurs d'empara.

En primer terme, perquè la manca de pronunciament sobre el fons esdevé possible si el Tribunal Superior de Justícia argumenta de manera motivada les raons per les quals en el cas concret la inadmissió a tràmit de la demanda és justificable. Des d'aquesta òptica, el cànon de constitucionalitat relatiu a la motivació s'acompleix quan la Sala Civil, en el seu aute del 9 de maig del 2024, motiva la inadmissió a tràmit de l'acció sobre la base de l'article 9.2 de la Llei qualificada de la Justícia, perquè, segons el seu parer, l'acció s'exercita amb un manifest abús de dret, i, perquè l'article 131.3 del Codi de procediment civil mateix empara aquesta inadmissió quan en l'apartat c) estableix els requisits especials que la llei exigeix per a l'admissió i raona que, en aquest supòsit, la concurrència del dol és un pressupòsit per a l'exercici de l'acció directa (fonament de dret tercer).

I, en segon terme, el raonament relatiu a la inadmissió a tràmit emprat per la Sala Civil no és ni arbitrari, ni il·lògic, ni contrari a la raó. Per consegüent, cap infracció del dret a un judici equitable de l'article 6 del Conveni per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, ni del dret a la defensa pot revestir el necessari contingut constitucional, ja que s'empra un argumentari motivat i raonat per impedir l'examen del fons de la demanda, en no concórrer un dels pressupòsits de l'acció -el dol- i en considerar-se que l'acció exercitada ho és amb abús de dret".

És a dir, aquest Tribunal va argumentar el per què una decisió que no s'endinsa en el fons pot ser conforme al cànon de constitucionalitat de motivació, del dret a un procés degut i del dret d'accés a la jurisdicció. Així, va exposar els fonaments legals que li permetien refusar la demanda sense admetre-la a tràmit -article 131.3 del Codi de procediment civil, i, article 9.2 de la Llei qualificada de la Justícia- i com aquests esdevenien lògics, raonables i no arbitraris.

3.6. En definitiva, els retrets efectuats a aquest Tribunal respecte de la seva parcialitat, per inadmetre a tràmit el recurs d'empara, així com les infraccions denunciades dels drets a un procés degut i a una decisió fonamentada en Dret manquen, de manera manifesta, del contingut constitucional necessari i s'ha de confirmar la decisió d'inadmissió esmentada.

El recurrent afegeix que no efectua més al·legacions perquè en 27 anys d'exercici professional mai s'ha aconseguit que es reconsideri una resolució en un recurs de súplica.

Al respecte, simplement ressenyar dos extrems: un, que l'admissió del recurs de súplica es troba

supeditada a l'aportació per part del recurrent d'elements de fet o de dret que el Tribunal no hagi pogut analitzar prèviament quan ha decidit la inadmissió a tràmit, motiu que justifica la poca virtualitat pràctica del recurs de súplica, perquè, en la quasi totalitat dels afers, el Tribunal analitza totes les qüestions que li sotmeten les parts; i dos, perquè no és cert que en els darrers 27 anys no s'hagi acollit cap recurs de súplica. N'hi hauria prou que el recurrent analitzés les causes 2011-26-RE, 2012-31-RE, 2013-15-RE, 2015-45-RE i 2017-19-RE per constatar la inexactitud de la seva asseveració.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. Desestimar el recurs de súplica interposat pel Sr. Emili Campos Arauz, actuant en el seu nom i interès propis, contra l'aute del Tribunal Constitucional del 17 de juny del 2024 sobre la inadmissió a tràmit de la causa 2024-33-RE.

2. Notificar aquest aute al recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de juliol del 2024.

Jean-Yves Caullet

President

Joan Manel Abril Campoy

Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat